

Ziemia jak ziarnko maku

Bibliografia:

- Źródło: *Przypowieść o maku*, [w:] Czesław Miłosz, *Wiersze wszystkie*, Kraków 2011, s. 200.
- Źródło: *Przypowieść o siewcy (Mt 13, 1–9)*, [w:] *Biblia Tysiąclecia*, Poznań 2002.
- Źródło: *Przypowieść o talentach (Mt 25, 14–30)*, [w:] *Biblia Tysiąclecia*, Poznań 2002.
- Źródło: *Miłosierny Samarytanin (Łk 10, 30–37)*, [w:] *Biblia Tysiąclecia*, Poznań 2002.
- Źródło: *Przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych (Mt 25, 1–13)*, [w:] *Biblia Tysiąclecia*, Poznań 2002.
-

Ziemia jak ziarnko maku

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Ćwiczenie 1

Wyszukaj w internecie znane powiedzenia ze słowem „mak” i uzupełnij puste pola.

cisza jak .....

dobrać się w .....

rozbiło się coś w .....

figa .....

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 1

Zapoznaj się z recytacją wiersza Czesława Miłosza pt. 'Przypowieść o maku'. Następnie przeczytaj tekst i zwróć uwagę na opis świata znajdującego się na ziarenku maku.

Trwa wczytywanie danych ..

” Czesław Miłosz

Przypowieść o maku

Na ziarnku maku stoi mały dom,
Pieski szczekają na księżyc makowy
I nigdy jeszcze tym makowym psom,
Że jest świat większy, nie przyszło do głowy.

Ziemia to ziarnko – naprawdę nie więcej,
A inne ziarnka – planety i gwiazdy.
A choć ich będzie chyba sto tysięcy,
Domek z ogrodem może stać na każdej.

Wszystko w makówce. Mak rośnie w ogrodzie,
Dzieci biegają i mak się kołysze.
A wieczorami, o księżycu wschodzie
Psy gdzieś szczekają, to głośniej, to ciszej.

Źródło: *Przypowieść o maku*, [w:] Czesław Miłosz, *Wiersze wszystkie*, Kraków 2011, s. 200.

Ćwiczenie 2

Opisz świat znajdujący się na ziarenku maku.

Ćwiczenie 3

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Wytłumacz, jak rozumiesz słowa poety: 'Ziemia to ziarnko [...], a inne ziarnka – planety i gwiazdy'.

Ćwiczenie 5

Wyjaśnij, o czym nie wiedzą makowe psy. Oceń, czy powinny o tym wiedzieć. Uzasadnij swoje zdanie.

Ćwiczenie 6

Uporządkuj obrazy w takiej kolejności, w jakiej zostały opisane w wierszu Miłosza.

- ziarnko maku
- mak
- księżyc makowy
- dzieci
- inne ziarnka
- ziemia
- makówka
- mały dom
- pieski
- domek z ogrodem

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 2

Ćwiczenie 7

Odpowiedz jednym zdaniem, co jest tematem utworu.

Ćwiczenie 8

Napisz, jak rozumiesz tytuł wiersza.

Ćwiczenie 9

Zaproponuj swój tytuł wiersza Czesława Miłosza.

” Przepowiedź o siewcy (Mt 13, 1–9)

Owego dnia Jezus wyszedł z domu i usiadł nad jeziorem. Wnet zebrali się koło Niego tłumy tak wielkie, że wszedł do łodzi i usiadł, a cały lud stał na brzegu. I mówił im wiele w przypowieściach tymi słowami: Oto siewca wyszedł siał. A gdy siał, niektóre [ziarna] padły na drogę, nadleciały ptaki i wydziobały je. Inne padły na miejsca skaliste, gdzie niewiele miały ziemi; i wnet powschodziły, bo gleba nie była głęboka. Lecz gdy słońce wzeszło, przypaliły się i uschły, bo nie miały korzenia. Inne znowu padły między ciernie, a ciernie wybujały i zagłuszyły je. Inne w końcu padły na ziemię żyzną i plon wydały, jedno stokrotny, drugie sześćdziesięciokrotny, a inne trzydziestokrotny.

Źródło: *Przepowiedź o siewcy (Mt 13, 1–9)*, [w:] *Biblia Tysiąclecia*, Poznań 2002.

Ćwiczenie 10

Na podstawie 'Przepowiedzi o siewcy' wskaż cechy przypowieści.

Ćwiczenie 11

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 12

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 13

Wyjaśnij, co znaczą powyższe powiedzenia.

Ćwiczenie 14

Wskaż wyrazy należące do rodziny wyrazu 'siewca'.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY-SA 4.0.

” Przepowiednia o talentach (Mt 25, 14–30)

Podobnie też jest jak z pewnym człowiekiem, który mając się udać w podróż, przywołał swoje sługi i przekazał im swój majątek. Jednemu dał pięć talentów, drugiemu dwa, trzeciemu jeden, każdemu według jego zdolności, i odjechał. Zaraz ten, który otrzymał pięć talentów, poszedł, puścił je w obrót i zyskał drugie pięć. Tak samo i ten, który dwa otrzymał; on również zyskał drugie dwa. Ten zaś, który otrzymał jeden, poszedł i rozkopawszy ziemię, ukrył pieniądze swego pana. Po dłuższym czasie powrócił pan owych sług i zaczął rozliczać się z nimi. Wówczas przyszedł ten, który otrzymał pięć talentów. Przyniósł drugie pięć i rzekł: 'Panie, przekazałeś mi pięć talentów, oto drugie pięć talentów zyskałem'. Rzekł mu pan: 'Dobrze, sługo dobry i wierny! Byłeś wierny w rzeczach niewielu, nad wieloma cię postawię: wejdź do radości twego pana!' Przyszedł również i ten, który otrzymał dwa talenty, mówiąc: 'Panie, przekazałeś mi dwa talenty, oto drugie dwa talenty zyskałem'. Rzekł mu pan: 'Dobrze, sługo dobry i wierny! Byłeś wierny w rzeczach niewielu, nad wieloma cię postawię: wejdź do radości twego pana!' Przyszedł i ten, który otrzymał jeden talent, i rzekł: 'Panie, wiedziałem, żeś jest człowiek twardy: chcesz żąć tam, gdzie nie posiałeś, i zbierać tam, gdzieś nie rozsypałeś. Bojąc się więc, poszedłem i ukryłem twój talent w ziemi. Oto masz swoją własność!' Odrzekł mu pan jego: 'Sługo zły i gnuśny! Wiedziałeś, że chcę żąć tam, gdzie nie posiałem, i zbierać tam, gdzieś nie rozsypałeś. Powinieneś więc być oddać moje pieniądze bankierom, a ja po powrocie byłbym z zyskiem odebrał swoją własność. Dlatego odbierzcie mu ten talent, a dajcie temu, który ma dziesięć talentów. Każdemu bowiem, kto ma,

będzie dodane, tak że nadmiar mieć będzie. Temu zaś, kto nie ma, zabiorą nawet to, co ma. A sługę nieużytecznego wyrzucicie na zewnątrz - w ciemności! Tam będzie płacz i zgrzytanie zębów'.

Źródło: *Przypowieść o talentach (Mt 25, 14–30)*, [w:] *Biblia Tysiąclecia*, Poznań 2002.

Ćwiczenie 15

Wyjaśnij znaczenie słowa 'talent' w przypowieści i współcześnie.

Ćwiczenie 16

Uzupełnij zdania podanymi poniżej sformułowaniami.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 17

Objasnij znaczenie frazeologizmu 'płacz i zgrzytanie zębów'.

Ćwiczenie 18

Wyjaśnij, dlaczego sługa, który nie pomnożył daru, wywołał gniew pana.

Ćwiczenie 19

Wyjaśnij, jak rozumiesz słowa Leonarda da Vinci: 'Smutny los spotka kogoś, kto jest obdarzony talentem, ale zamiast rozwijać i poprawiać swoje zdolności, oddaje się lenistwu i popada w marazm'.

” Przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych (Mt 25, 1–13)

Wtedy podobne będzie królestwo niebieskie do dziesięciu [panien](#), które wzięły swoje lampy i wyszły na spotkanie pana młodego. Pięć z nich było nierozsądnych, a pięć roztropnych. Nierozsądne wzięły lampy, ale nie wzięły z sobą oliwy. Roztropne zaś razem z lampami zabrały również oliwę w naczyniach. Gdy się pan młody opóźniał, zmorzone snem wszystkie zasnęły. Lecz o północy rozległo się

wołanie: 'Pan młody idzie, wyjdźcie mu na spotkanie!' Wtedy powstały wszystkie owe panny i opatrzyły swe lampy. A nierozsądne rzekły do roztropnych: 'Użyczcie nam swej oliwy, bo nasze lampy gasną'. Odpowiedziały roztropne: 'Mogłoby i nam, i wam nie wystarczyć. Idźcie raczej do sprzedających i kupcie sobie!' Gdy one szły kupić, nadszedł pan młody. Te, które były gotowe, weszły z nim na ucztę weselną, i drzwi zamknięto.

Źródło: *Przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych (Mt 25, 1-13)*, [w:] *Biblia Tysiąclecia*, Poznań 2002.

Ćwiczenie 20

Wyjaśnij, dlaczego pan młody zamknął drzwi przed pannami, które nie czekały na niego ze światłem.

Ćwiczenie 21

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Miłosierny Samarytanin (Łk 10, 30-37)

Pewien człowiek schodził z Jerozolimy do Jerycha i wpadł w ręce zbójców. Ci nie tylko że go obdarli, lecz jeszcze rany mu zadali i zostawiwszy na pół umarłego, odeszli. Przypadkiem przechodził tą drogą pewien kapłan; zobaczył go i minął. Tak samo [lewita](#), gdy przyszedł na to miejsce i zobaczył go, minął. Pewien zaś [Samarytanin](#), będąc w podróży, przechodził również obok niego. Gdy go zobaczył, wrzucił się głęboko: podszedł do niego i opatrzył mu rany, zalewając je oliwą i winem; potem wsadził go na swoje bydlę, zawiózł do gospody i pielęgnował go. Następnego zaś dnia wyjął dwa [denary](#), dał gospodarzowi i rzekł: 'Miej o nim staranie, a jeśli co więcej wydasz, ja oddam tobie, gdy będę wracał'. Któryż z trzech okazał się według twego zdania bliźnim tego, który wpadł w ręce zbójców? On

odpowiedział: 'Ten, który mu okazał miłosierdzie'. Jezus mu rzekł: 'Idź i ty czyń podobnie!'

Źródło: *Miłosierny Samarytanin* (Łk 10, 30–37), [w:] *Biblia Tysiąclecia*, Poznań 2002.

Ćwiczenie 22

Na podstawie tekstu 'Miłosierny Samarytanin' wyjaśnij znaczenie słowa „miłosierdzie”.

Ćwiczenie 23

Wyjaśnij, dlaczego Samarytanin pomógł obcemu człowiekowi.

Ćwiczenie 24

Dopasuj synonimy do wyrazów 'miłosierdzie' i 'obojętność'.

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 3

Podaj, kogo uważasz za miłosiernego Samarytanina naszych czasów. Przedstaw, co takiego robi ta osoba, że w twoich oczach zasługuje na to miano.